

Pincode.

Ruilen over de tijd

27/1/21

Noordhoff Uitgevers

Iedereen leert

Hoofdstuk 1 | Ruilen over de tijd

- 1.1 [Wanneer heb je geld nodig?](#)
- 1.2 [Sparen of lenen?](#)
- 1.3 [De invloed van inflatie](#)

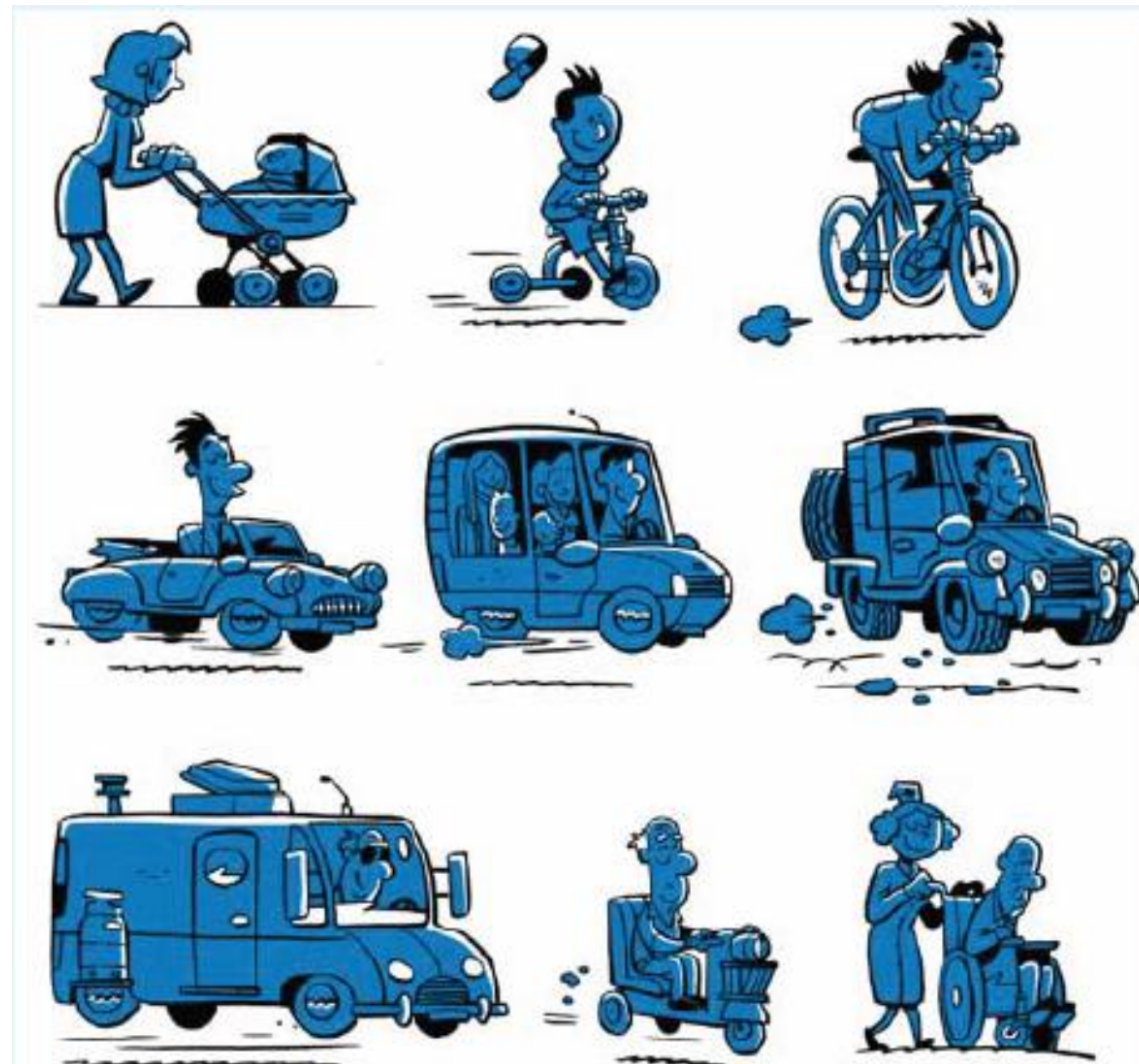
1.1 Wanneer heb je geld nodig?

In je leven doorloop je verschillende fases.

Samen vormen deze levensfasen je **levensloop**.

Levensloop:

De opeenvolging van levensfasen met ieder zijn eigen financiële situatie.

1.1 Wanneer heb je geld nodig?

Per levensfase kun je de financiële stand van zaken bekijken op dat moment.

Voorraadgrootte

Hoe groot zijn je bezittingen?
Hoe groot zijn je schulden?
Hoe groot is je **vermogen**?

Voorraadgrootte:
Financiële grootte die je meet op een bepaald moment.

Vermogen:
Bezittingen - schulden.

1.1 Wanneer heb je geld nodig?

Per levensfase kun je ook bekijken wat er in die **periode** financieel gezien is gebeurd.

Stroomgrootheid

Hoe groot is je **inkomen**?
Hoe groot zijn je uitgaven?

Stroomgrootheid:
Financiële grootheid die de verandering in een bepaalde periode weergeeft.

(Primair) inkomen:
Beloning voor het beschikbaar stellen van de productiefactoren natuur, arbeid, kapitaal of ondernemerschap.

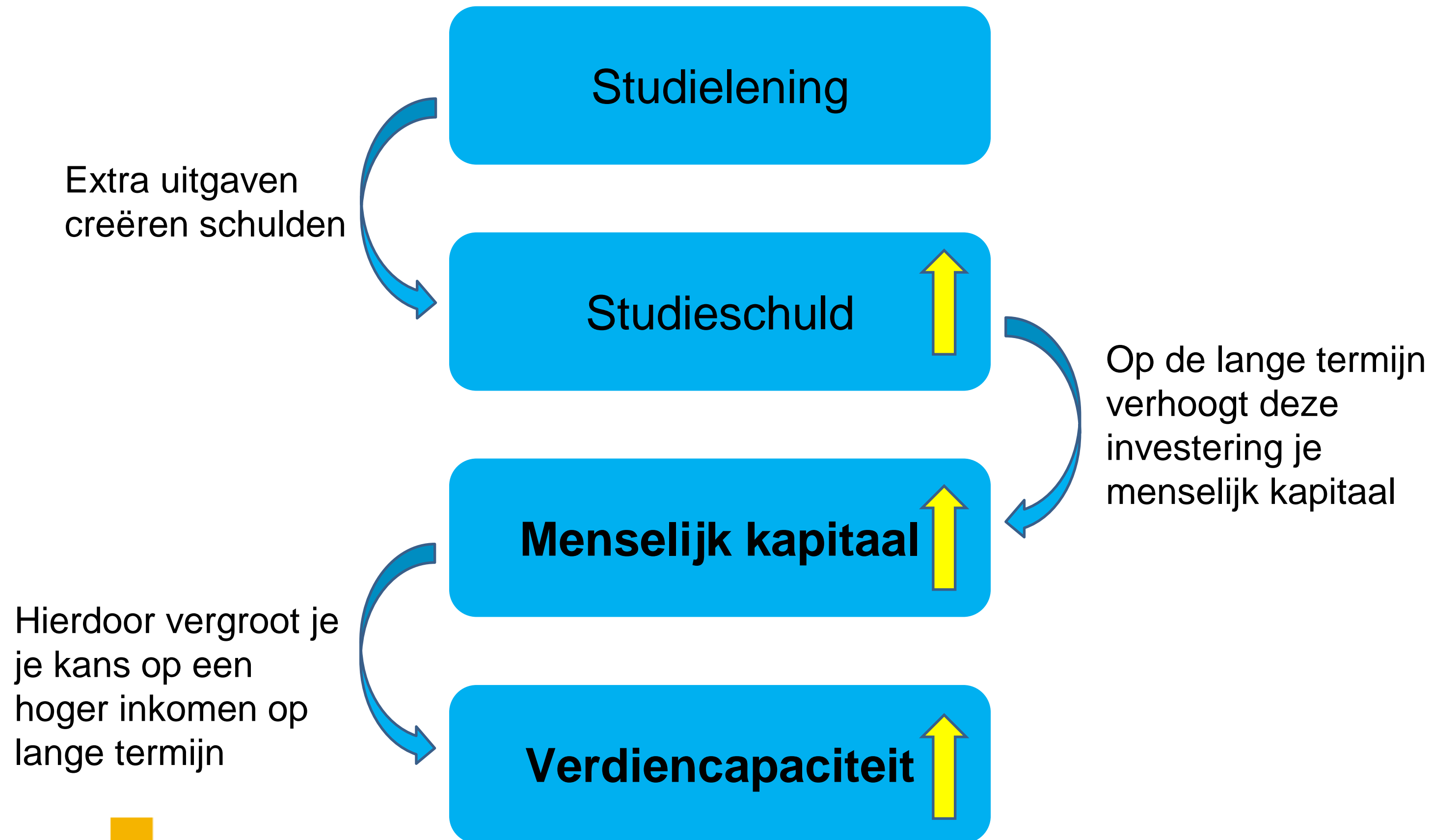
1.1 Wanneer heb je geld nodig?

Verband tussen stroom- en voorraadgrootheden

Stroomgrootheden en voorraadgrootheden houden met elkaar verband:

De hoogte van de inkomsten en uitgaven bepalen de hoogte van de bezittingen en schulden.

1.1 Wanneer heb je geld nodig?

Menselijk kapitaal:
De kennis en vaardigheden die je kunt inzetten om goederen en diensten te produceren.

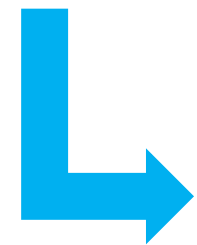
Verdiencapaciteit:
De mogelijkheid om een inkomen uit arbeid te verdienen.

1.1 Wanneer heb je geld nodig?

Ruilen over de tijd

Sparen: je stelt je consumptie uit

Lenen: je vervroegt je consumptie

De prijs die je hiervoor betaalt
(de prijs van de tijd) = **rente**

**Ruilen over de tijd
(= intertemporele ruil):**
Het uitstellen of
vervroegen van
consumptie.

1.2 Sparen of lenen?

Redenen om te **sparen** (= spaarmotieven):

- *Zekerheidsmotief*
Sparen uit voorzorg
- *Doelmotief*
Sparen voor een doel
- *Vermogensmotief*
Sparen voor de rente

Sparen:
Het afzien van
consumptie op een
bepaald moment.

1.2 Sparen of lenen?

Redenen om te **lenen** (= leenmotieven):

- *Om tegenslagen op te vangen*
- *Om duurzame consumptiegoederen te kopen*
- *Om een tijdelijk tekort op te vangen*

Lenen:

Het naar voren halen van consumptie en later terugbetalen.

1.2 Sparen of lenen?

Soorten leningen (meest voorkomend):

- **Consumptief krediet**
Bijvoorbeeld: credit card, rood staan, persoonlijke lening
- **Hypothecaire lening**
Meest gekozen leenvorm voor het kopen van een huis

Consumptief krediet:
Alle geldleningen die bedoeld zijn voor de aanschaf van consumptiegoederen.

Hypothecaire lening:
Lening met een onroerend goed als onderpand.

1.2 Sparen of lenen?

Rente is de prijs van tijd, deze verschilt per persoon
(**individuele prijs van tijd**).

Individuele prijs van tijd $>$ algemene prijs van tijd \rightarrow
lenen

Individuele prijs van tijd $<$ algemene prijs van tijd \rightarrow
sparen

Individuele prijs van tijd:

De prijs die je bereid bent te betalen voor een lening.

Algemene prijs van tijd:

De rente die je betaalt voor een lening.

Waarschuwing

Let op! Geld lenen kost geld

1.2 Sparen of lenen?

Sparen of lenen hangt ook samen met het risico en het consumentenvertrouwen in de economie.

Geldgevers (beleggers) laten de hoogte van de rente afhangen van het risico dat ze lopen.

Hoog risico \longrightarrow hogere rente door grotere risicopremie
 Laag risico \longrightarrow lagere rente door kleinere risicopremie

Consumentenvertrouwen \uparrow \longrightarrow leningen \uparrow \longrightarrow rente \uparrow

Consumentenvertrouwen \downarrow \longrightarrow leningen \downarrow \longrightarrow rente \downarrow

Risico(premie):

Als het risico op niet terugbetalen groot is zal de geldgever een grotere risicopremie eisen.

Consumentenvertrouwen:

Het vertrouwen dat consumenten hebben in de economie.

1.3 De invloed van inflatie

Als je spaart met een *doelmotief*, kan dat doel na verloop van tijd duurder zijn geworden (= **inflatie**). Je gespaarde geld is dan niet toereikend.

De **koopkracht** van het gespaarde geld neemt af.

Inflatie:

Een algemene stijging van de prijzen in een bepaalde periode.

Koopkracht:

De hoeveelheid goederen die je met je geld kunt kopen.

1.3 De invloed van inflatie

Door inflatie is de **reële rente** lager dan de **nominale rente**.

De reële rente kun je berekenen op twee manieren:

Stappenplan

Reële rente

Vulstregel: procentuele verandering reële rente = procentuele verandering nominale rente – procentuele verandering prijs

Nauwkeurig: $\text{indexcijfer reële rente} = \frac{\text{indexcijfer nominale rente}}{\text{prijsindexcijfer}} \times 100$, waarbij het prijsindexcijfer de inflatie is.

Nominale rente:

De rente die je ontvangt voor je spaargeld.

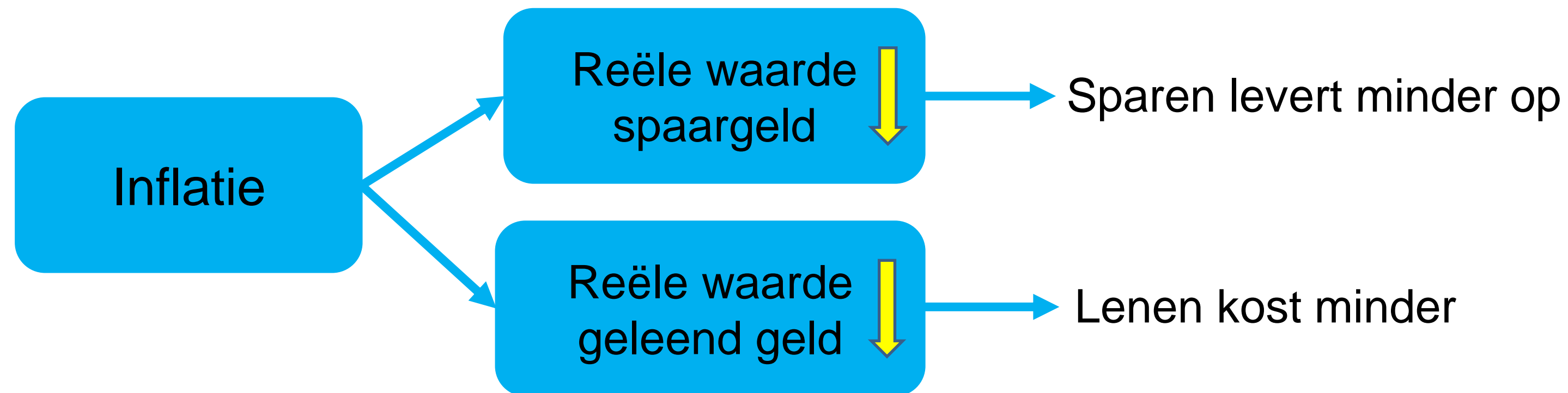
Reële rente:

De rente waarbij je rekening houdt met de inflatie.

Bij kleine veranderingen volstaat de vuistregel.

1.3 De invloed van inflatie

Inflatie vermindert de waarde van je geld.

1.3 De invloed van inflatie

Deflatie is het tegenovergestelde van inflatie en heeft ook het tegenovergestelde effect op gespaard of geleend geld.

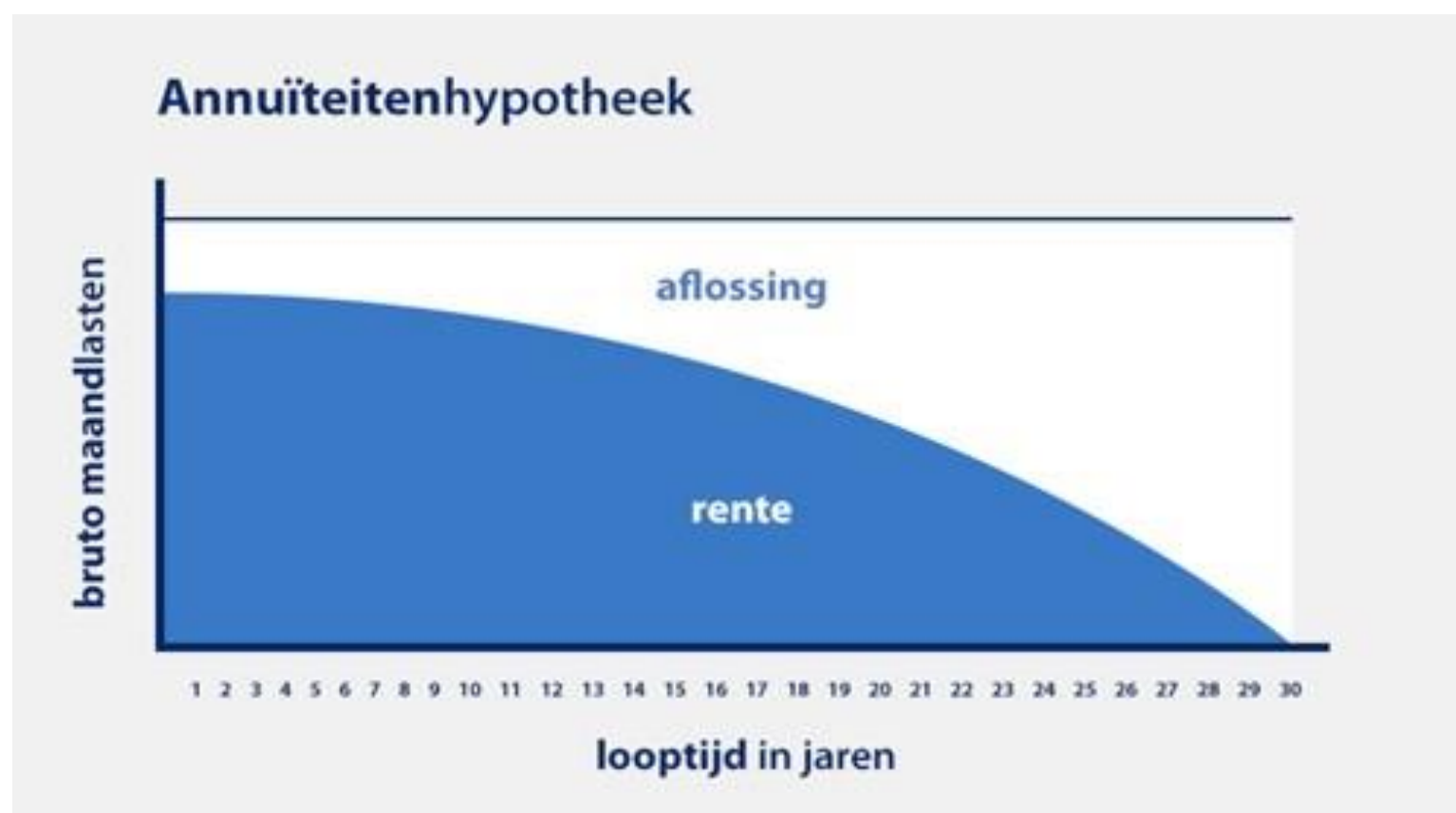

Deflatie:
Een algemene daling van de prijzen in een bepaalde periode.

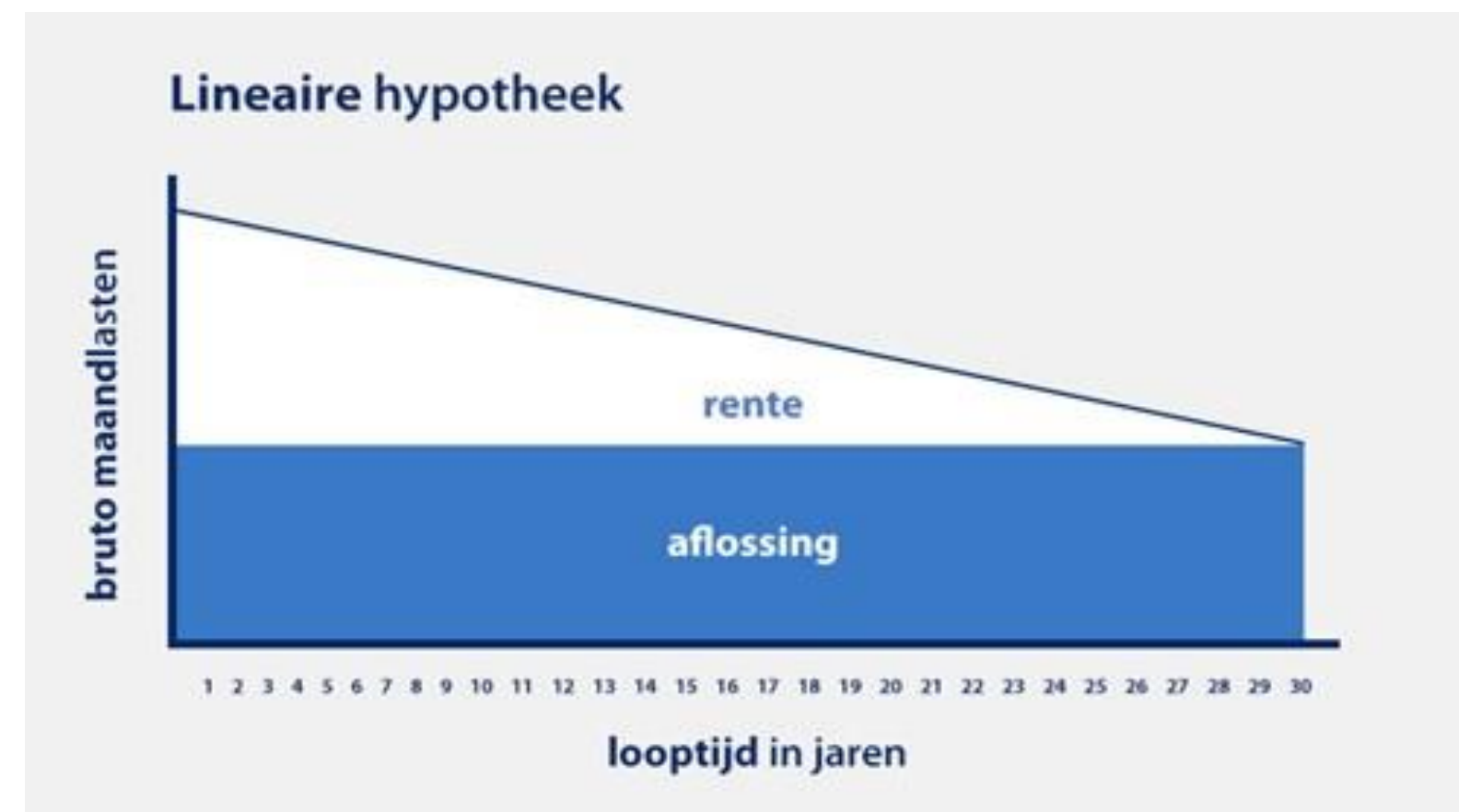
1.3 De invloed van inflatie

Voor de aankoop van een huis sluiten veel mensen een hypothecaire lening af.

Je kunt daarbij kiezen uit verschillende vormen. Twee veel gebruikte vormen zijn:

- maandelijks dezelfde lasten
- in begin veel rente

- maandelijks dalende lasten
- gelijke aflossingen